

Republika Hrvatska

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški
Nova Gradiška

Poslovni broj: P-397/2026-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški u ime Republike Hrvatske po sucu Željki Paunović kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Milana Marinović, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B, zastupanog po odvjetnicima iz OD Juranović i dr. j.t.d., Nova Gradiška, protiv tuženika ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6, (ranije SLAVONSKA BANKA d.d. OSIJEK, Osijek, Kapucinska 29), radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne javne rasprave dana 8. rujna 2026. održane u nazočnosti tužitelja osobno sa punomoćnikom a u nenazočnosti uredno pozvanog punomoćnika tuženika, te nakon objave presude dana 18. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu br. 5140030242 69700008347/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama sklopljenog dana 02.03.2005.g. između tužitelja MILANA MARINOVIĆA, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B kao korisnika kredita i kreditora Slavonska banka d.d. Osijek kao prednika tuženika ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6 koja glasi: "Korisnik kredita obvezuje se platiti naknadu, a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja trenutačno iznosi 0,80% (nula zarez osamdeset posto) jednokratno, unaprijed."

II. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6 da tužitelju MILANU MARINOVIĆU, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B na ime stjecanja bez osnove naknade za obradu kredita isplati ukupan iznos od 237,15 EUR sa zakonskim zateznim kamatama koje od 11. 03.2005.g do 31. 07. 2015.g. teku po godišnjoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, zatim od 1. 08. 2015.g. do 31.12.2022.g. po godišnjoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem

polugodištu za tri postotna poena, zatim od 01.01.2023.g. do 31.12.2023.g. po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 01.01.2024.g. do isplate po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem referentne stope, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana od presuđenja.

III. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 8. stavka 2. Ugovora o kreditu br. 5140030242 69700008347/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama sklopljenog dana 02.03.2005.g. između tužitelja MILANA MARINOVIĆA, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B kao korisnika kredita i kreditora Slavenska banka d.d. Osijek kao prednika tuženika ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavenska avenija 6 u dijelu koji glasi: "Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita, ukoliko o toj namjeri obavijesti Banku najmanje 30(trideset) dana unaprijed. U tom slučaju Korisnik kredita se obvezuje izvršiti uplatu prema zaključnom obračunu Banke koja je ovlaštena zaračunati i naknadu na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke."

IV. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavenska avenija 6 da tužitelju MILANU MARINOVIĆU, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B na ime stjecanja bez osnove naknade za prijevremenu otplatu kredita isplati ukupan iznos od 355,02 EUR sa zakonskim zateznim kamatama koje od 18.02.2010.g. do 31. 07. 2015.g. teku po godišnjoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, zatim od 1. 08. 2015.g. do 31.12.2022.g. po godišnjoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, zatim od 01.01.2023.g. do 31.12.2023.g. po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 01.01.2024.g. do isplate po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem referentne stope, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana od presuđenja.

V. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d., OIB:14036333877, Zagreb, Slavenska avenija 6, da tužitelju MILANU MARINOVIĆU, OIB:72623379266, Nova Gradiška, Ljupina 157 B, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 593,18 EUR sa zakonskim zateznim kamatama koje od dana presuđenja 18. rujna 2026. do isplate teku po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana od dana presuđenja.

Obrazloženje

1. Tužitelj je tužbom od 11. svibnja 2026. utužio tuženika radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U tužbi navodi da je temeljem Ugovora o kreditu br.: 5140030242-69700008347/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama od 02.03.2005.g. sklopljenog između pravnog prednika tuženika Slavonska banka d.d. kao kreditora i tužitelja kao korisnika kredita, korisniku kredita isplaćen kredit u iznosu od 51.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Slavonske banke d.d. za devize Predmetnim ugovorom tužitelj se obvezao otplatiti kredit u jednakim mjesečnim ratama uvećano za obračunatu kamatu prema redovnoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva. Ugovoreni rok otplate kredita je bio 7 godina, međutim zbog stalnog rasta tečaja CHF tužitelj je ranije, odnosno dana 18.02.2010.g. zatvorio kreditnu obvezu realizacijom novog kredita u drugoj banci. Kredit je otplaćen. Predmetni ugovor je sklopljen kao tipski(adhezijski) potrošački ugovor. Ugovorom je u članku 6. ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje banci platiti naknadu prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 0,80% od iznosa odobrenog kredita koja se plaća jednokratno prije korištenja kredita. Nakon sklapanja ugovora o kreditu dana 11.03.2005.g. pravni prednik tuženika je tužitelju naplatio naknadu za obradu kredita u visini 0,80% od iznosa kredita, točnije iznos od 369,98 CHF što je u kunsjoj protuvrijednosti po ugovorenom srednjem tečaju Slavonske banke d.d. na dan 11.03.2005.g. iznosilo 1.786,77 kn. Isto tako, u čl.8. Ugovora o kreditu ugovoreno je da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita u kojem slučaju da je Banka ovlaštena zaračunati naknadu na preostali iznos kredita sukladno poslovnoj politici Banke. Kod prijevremene otplate kredita dana 18.02.2010.g. tuženik je tužitelju naplatio naknadu za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 2.674,93 kn.

Odredbe Ugovora kojima je ugovorena naknada za obradu kredita i naknada za prijevremenu otplatu kredita su ništetne jer tuženik u vrijeme isplate kredita nije imao pravni temelj naplatiti ove naknade, sve pozivom na odredbu članka 1021. Zakona o obveznim odnosima(N.N. br.35/05). U Ugovoru se ne navodi ni od čega se sastoje predmetne naknade, niti zašto je naknada za obradu kredita naplaćena baš u visini od 0,80% od iznosa kredita, a naknada za prijevremenu otplatu u visini i prema uvjetima koje će odrediti kreditor prema svojoj poslovnoj politici, zbog čega su sporne odredbe i neodređene i neodredive te time suprotne i čl.270. ZOO. Kako se radilo o tipskom(adhezijskom) potrošačkom ugovoru, odredbe Ugovora kojima su ugovorene osporavane naknade su kao takve proizvoljno nametnute tužitelju ponudom Ugovora te on nije mogao utjecati, niti je imao bilo kakve mogućnosti pregovarati o istima. Osporavana naknada za obradu kredita ne odgovara nikakvim pruženim uslugama od strane tuženika, niti bilo kakvim troškovima koje je imao tuženik te je na strani tužitelja izazvala samo dodatne i nepotrebne troškove. U odnosu na osporavanu naknadu za prijevremenu otplatu kredita nejasno je uopće na što se naknada odnosi te je Ustavni sud RH u odluci br. U-III-3231/22 izrazio shvaćanje o aposlutnoj ništetnosti takve ugovorne odredbe i zabrani njezinog ugovaranja. Slijedom navedenog predmetne odredbe su i nepoštene, a time i ništetne temeljem odredbe članka 81.st.1. Zakona o zaštiti potrošača(N.N. br.96/03) kao i temeljem odredbe čl.3. Direktive vijeća 93/13 od 5. travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, kojima je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu na strani potrošača, dok je u stavku 2. propisano da se smatra da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od

strane trgovca. Kako su osporavane odredbe na strani tužitelja uzrokovale samo dodatne troškove, time su stvorile znatniju neravnotežu u pravima i obvezama između stranaka. Kako o svim odredbama ugovora mora postojati jasan konsenzus među strankama, tuženik je istom odredbom izbjegao utjecaj tužitelja na njihovu primjenu što je suprotno i čl.247.ZOO. Opisano postupanje tuženika dovelo je i do neosnovanog bogaćenja na strani tuženika i povrede načela jednake vrijednosti činidaba utvrđene u čl.7. ZOO. Uslijed primjene nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi iz Ugovora o kreditu br. 5140030242-69700008347/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama od 02.03.2005.g. sklopljenog između tužitelja i tuženika, a kojima je ugovorena naplata naknade za obradu kredita u visini od 0,80% od iznosa kredita, kao i naknada za prijevremenu otplatu prema uvjetima koje će jednostrano odrediti kreditor sukladno poslovnoj politici, te uslijed činjenice da je tuženik temeljem tih ugovornih odredbi tužitelju dana 11.03.2005.g. naplatio ulaznu naknadu u iznosu od 1.786,77 kn te dana 18.02.2010.g. izlaznu naknadu u iznosu od 2.674,93 kn, to je evidentno da je od tužitelja bez ikakve pravne osnove stekao naznačena novčana sredstva.

Tužitelj predlaže da sud nakon provedenog dokaznog postupka usvoji tužbeni zahtjev.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava osnovu tužbe i tužbenog zahtjeva. Tuženik ne spori visinu tužbenog zahtjeva odnosno ne spori da je naknada za troškove obrade kredita od 237,15 EUR naplaćena sa 11. ožujka 2005. a naknada za prijevremenu otplatu kredita 355,02 EUR sa 18. veljače 2010. Prigovara naznačenoj visini vrijednosti predmeta spora od 1.919,39€ jer se tužbenim zahtjevom potražuje isplata ukupnog iznosa od 592,17€. Zbog navedenog predlaže da sud utvrdi v.p.s. samo prema visini kondemnatornog dijela tužbenog zahtjeva a što je učinjeno na održanom ročištu 8.9.2026.

Tuženik ističe prigovor zastare utuženog iznosa iz tužbenog zahtjeva. Tuženik je tužitelju naplatio naknadu za obradu kredita 11.3.2005. a naknadu za prijevremenu otplatu kredita 355,02 EUR sa 18. veljače 2010., dok je tužitelj ovu tužbu podnio 11. svibnja 2026., pa je nastupila zastara potraživanja prema općem zastarom roku od pet godina iz članka 225. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/2005, dalje u tekstu: ZOO) pa predlaže odbiti tužbeni zahtjev zbog zastare.

Tuženik ističe da tužitelj nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, već se tužba temelji na paušalnim tvrdnjama i pozivanjem na sudsku praksu koja nije primjenjiva u ovom predmetu.

Točno je da su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu i da je odredbom čl. 6. st. 1. Ugovora o kreditu ugovorena naknada za obradu kredita te da je čl. 8. st. 2 Ugovora o kreditu ugovorena naknada za prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita.

Sporno je između tužitelja i tuženika jesu li navedene odredbe Ugovora o kreditu ništetne i sporno je ima li tužitelj pravo na povrat iznosa koji su navodno naplaćeni na temelju navedenih odredbi o naknadi za obradu kredita i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita.

Tužitelj u tužbi navodi da su odredbe članka 6.st.1 i 8. st. 2 Ugovora o kreditu ništetne jer su suprotna načelu pravednosti i poštenja i da se o istim odredbama nije posebno pregovaralo, da su nepoštene sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, dalje u tekstu: ZZZP/ 03).

Tuženik osporava navode tužitelja te ih u cijelosti smatra neosnovanim. Ugovaranjem jednokratnih troškova obrade kredita u iznosu od 0,80 % iznosa kredita i naknade za prijevremenu i konačnu otplatu kredita nikako nije narušeno načelo savjesnosti i poštenja, niti je tužitelj priložio ijedan dokaz kojim bi dokazao svoje navode.

Ugovaranjem jednokratnih troškova obrada kredita u iznosu od 0,80 % iznosa kredita i naknade za prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita nije narušeno načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu iz odredbe čl. 2. ZOO-a odnosno navedene odredbe nisu nepoštene sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. ZZP/03.

Tuženik ima troškove obrade kredita i troškove prijevremene otplate kredita te su troškovi obavljanja bankarskih usluga navedeni u točno određenom iznosu u odredbi čl. 6. st. 1. i čl. 8. st. 2. Ugovora o kreditu, kao i način na koji će tuženik naplatiti navedene troškove. Također se ističe da iste odredbe u odnosu na visinu i naplatu naknade upućuje na primjenu Odluke o visini naknada za obavljanje bankarskih usluga, koja propisuje jednokratnu naplatu za obradu kredita i prijevremenu otplatu kredita.

Odredbe čl. 6. st. 1. i čl. 8. st. 2. Ugovora o kreditu su u potpunosti jasna, lako razumljive i lako uočljive te je tužitelj prilikom sklapanja Ugovora o kreditu samim čitanjem navedenih odredbi bio upoznat s obvezom i novčanim iznosom obveze koju preuzima. Pravilnom primjenom odredbe čl. 84. ZZP/03 koja propisuje kako nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive, jasno je kako navedena odredba nije nepoštena sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. ZZP/03 odnosno ništetna.

Tužitelj i tuženik da su pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, tužitelju su dani i stavljeni na uvid svi podaci te uvjeti kreditiranja, a tekst odredbi čl. 6. st. 1. i čl. 8. st. 2. Ugovora o kreditu su jasni, uočljivi i nedvosmisleni. Tuženik je prilikom pregovora radi sklapanja Ugovora o kreditu i prilikom samog sklapanja Ugovora o kreditu postupao prema zakonu, sukladno prisilnim propisima a djelatnost tuženika je pod kontrolom regulatora Hrvatske narodne banke te nema mjesta postupanju protivno propisima koji reguliraju obvezne odnose. Ugovor o kreditu na temelju odredbe članka 59. Zakona o javnom bilježništvu (Narodne novine broj 78/93, 29/94 i 162/98) solemniziran je kod javnog bilježnika, slijedom čega se, sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu, smatra da je tužitelj potpisom Ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju.

Odredba članka 1022. stavka 2. ZOO-a propisuje: „Ugovorom o kreditu utvrđuju se iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita.“ S obzirom na to da su ugovorne strane odredbom čl. 6.1. i čl. 8.2. Ugovora o kreditu sporazumno utvrdile iznos naknade, tuženik smatra da su troškovi obrade kredita uvjet davanja kredita, a taj trošak se osniva na troškovima koje je imao tuženik prilikom obrade kredita. Također se ističe da prema odredbi članka 59. st. 1. alineje 3. ZZP/03- a ugovor o zajmu mora sadržavati odredbu o troškovima ugovora o zajmu koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. U smislu članka 61. stavka 1. ZZP/03-a ukupni troškovi zajma jesu svi troškovi, uključujući kamate i sva druga davanja koja je korisnik kredita dužan platiti za odobreni zajam te banka osim ugovorene kamate ima pravo naplatiti i druge naknade.

Odredbe članka 2. kasnijeg Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 52/16), propisuju da ukupni troškovi kredita za potrošača uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Predmetne naknade se izrijeком navoei u članku 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/2014): „Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije

mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“ Iako citirani propisi nisu bili na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, oni dodatno obrazlažu svrhu i smisao naprijed citiranih odredaba te govore u prilog tome da je tuženik imao pravo naplatiti jednokratnu naknadu na temelju odredbe članka 1022. stavka 2. ZOO-a i članka 61. ZZP/03-a. (Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/2014))

Tužitelj tvrdi da tuženik nije obrazložio strukturu spornih naknada no tuženik smatra da banka ne mora detaljno navoditi sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetnu naknadu te troškovi naplaćenih naknada na teret potrošača ne uzrokuju štetu potrošaču niti znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlim iz ugovora jer prema ustaljenoj sudskoj praksi Europske unije tuženik strukturu naplaćene naknade obrade kredita nije dužan obrazložiti potrošaču. Tuženik ima pravo naplatiti troškove radi obrade kredita a u koje su uključeni troškovi osoblja u pregovaranju sa strankama, sastanak sa klijentima, pribavljanje osnovnih informacija o klijentima i njegovim potrebama, zatim stadij obrade u kojima zaposlenik tuženika iznosi klijentu ponudu banke te prima i predočava vrste kredita i uvjete kreditiranja. Nakon toga slijedi postupak obrade u kojem se klijent odlučio za sklapanje ugovora o kreditu, sastav pismenog ugovora o kreditu, poslovi vezani za odobrenje kredita, trošak odjela tuženika koji obavlja obradu kredita, po odobrenju kredita tužitelj dobiva na raspolaganje određeni novčani iznos te je konkretno tužitelj dobio 51.000,00CHF u kunsjoj protuvrijednosti a troškovi obrade su 237,15€ i troškovi naknade za prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita 344,02€ te u slučaju ništetnosti spornih odredbi koju tuženik osporava da je riječ o zabrani manjeg značaja u smislu čl. 326 ZOO-a.

Osporava osnovanost i tijek zakonskih zateznih kamata na utuženi iznos navodeći da zatezne kamate u slučaju ništetnosti ugovora o zajmu teku od dana podnošenja odgovarajućeg zahtjeva a prema stavu Građanskog odjela VSRH od 5.3.2004. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška.

3. Sud je proveo dokaze u smislu odredbe čl. 220 st. 2 ZPP-a uvidom u Ugovor o kreditu br. 5140030242-69700008347/2005 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama sklopljen 2.3.2005. između Slavonske banke d.d. Osijek pravnog prednika tuženika i tužitelja Milana Marinović, u zamolbu punomoćnika tužitelja tuženiku od 18. ožujka 2026. s poštanskom potvrdom, u isplatni nalog izdan od strane Slavonske banke d.d. Osijek tužitelju, u pregled prometa za klijenta – tužitelja izdan od strane Addiko Bank d.d. sa naznakom obračuna troška, u odgovor na tužbu sa priložima izjavom svjedoka Tanje Jelinić zaposlenice tuženika od 12.12.2023., u izvod iz zapisnika VSRH od 5.3.2024., u Aneks broj 3 uz bijelu knjigu o integraciji tržišta hipotekarnih kredita EU, u podneske stranaka, u iskaz saslušanog tužitelja Milana Marinovića.

4. Predmet spora jest zahtjev na utvrđenje da je nišetna odredba članka 6. st. 1 i čl. 8. st. 2. Ugovora o kreditu sklopljenog 2.3.2005. između tužitelja kao korisnika kredita i Slavonske banke d.d. Osijek kreditora i pravnog prednika tuženika Addiko Bank d.d., kojom je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva (0,8% a prema odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga), te zahtjev za isplatu iznosa od ukupno 592,17€ sa zateznim kamata kako je navedeno u točki II. i IV. Izreke presude.

5. Tužitelj Milan Marinović iskazao je da je 2005. podigao kredit kod Slavonske banke d.d. Osijek radi adaptacije stambenog objekta u kojem stanuje sa obitelji i radi

zatvaranja ranijeg kredita koji je imao u Zagrebačkoj banci koji je također bio podignut radi adaptacije kuće. U banci mu je rečeno da je kredit koji je podigao povoljan a isti je bio vezan uz valutu CHF. Sa djelatnikom banke razgovarao je o uvjetima kredita i rečeno mu je da prikupi dokumentaciju koju je donio i pozvan je na potpisivanje ugovora. Kada je došao dobio je već napisani pismeni ugovor koji je potpisao a letimično ga je pročitao u dijelu kolika je mjesečna rata i kolika je kamatna stopa kao i razdoblje na koje se kredit otplaćuje. To su mu bili bitni elementi ugovora sa kojima je bio upoznat od strane djelatnika banke. Vezano za naknadu za obradu kredita i za zatvaranje kredita nisu razgovarali i nije ni znao da iste postoje. Nije bio u mogućnosti pregovarati oko bilo koje odredbe ugovora jer mu je ponuđen već napisan tekst ugovora koji mu je dan na potpisivanje. Sredstava od kredita dobio je na svoj račun. Nije znao za koji iznos mu je kredit umanjen radi naplate na ime naknade za obradu kredita. Prilikom prijevremene otplate kredita također mu je naplaćena naknada na koju nije mogao utjecati niti na njenu visinu a niti na obvezu naplate.

Kasnije je čuo od svog odvjetnika koji ga zastupa da postoji mogućnost tužbe radi povrata ulazne naknade i naknade za prijevremenu otplatu kredita i zbog toga je podnesena tužba. Koliko iste naknade iznose punomoćnik tužitelja je dobio podatak od tuženika od kojeg je zatražio podatke i za taj iznos je utuženo.

Završio je srednju ugostiteljsku školu i ne razumije se u financijske izraze iako sada zna što je ulazna i izlazna naknada odnosno naknada za prijevremeno zatvaranje kredita. U vrijeme podizanja kredita nije bio vlasnik obrta niti nositelj poslovnih udjela u trgovačkom društvu već je bio zaposlen kao djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova. Isti kredit je otplaćen i pri zatvaranju mu je naplaćena naknada za prijevremenu otplatu kredita.

6. Nije sporno da je između tužitelja kao korisnika kredita (potrošača) i pravnog prednika tuženika (Slavonska banka d.d. Osijek) kao kreditora 2005. realiziran namjenski kredit za adaptaciju stambenog objekta u iznosu od 51.000,00 CHF, da je u članku 6. st. 1. Ugovora o kreditu navedeno da naknada za obradu kreditnog zahtjeva iznosi 0,80% od iznosa odobrenog kredita a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, te da je u čl. 8. st. 2 Ugovora ugovorena naknada za slučaj prijevremene djelomične ili konačne otplate kredita.

Utuženi iznosi i to iznos od 237,15€ naknada za obradu kredita naplaćena je sa 11.3.2005. prilikom korištenja kredita a naknada za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 355,02€ naplaćena je sa 18.2.2010.

7. Među strankama je sporno je li odredba članka 6. st. 1. i čl. 8. st. 2 Ugovora o kreditu od 2.3.2005. ništetna prema Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 96/2003., u daljnjem tekstu: ZZZP-a/2003), nastavno i Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/2007., 125/2007., 79/2009.), odnosno je li se u skladu sa odredbom članka 81. stavkom 1. ZZZP-a/2003 o toj odredbi članka 6. st. 1. i 8. st. 2. Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo na način koji podrazumijeva načelo savjesnosti i poštenja, je li takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i je li tuženik dužan vratiti tužitelju ukupno utuženi iznos od 592,17€ sa zateznim kamatama tekućim od naplate utuženih iznosa do isplate.

8. Prema odredbi članka 81. stavku 2. ZZZP-a/2003 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ

o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, da je trgovac dužan dokazati da se o konkretnoj odredbi, unaprijed formuliranoj, pojedinačno pregovaralo ako to tvrdi (članak 81. stavak 4. ZZP-a/2003) i da je nepoštena ugovorna odredba ništava (članak 87. stavak 1. ZZP-a/2003).

9. Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima utvrđeni su ciljevi koje moraju ostvariti sve države članice Europske unije, između ostalog i člankom 3. u kojem se navodi: - da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (članak 3. stavak 1.); - da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora, da činjenica da se o određenim aspektima neke odredbe ili o nekoj određenoj odredbi pregovaralo ne isključuje primjenu članka 3. na ostatak ugovora ako opća ocjena ugovora ukazuje na to da se ipak radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru i da kad god prodavatelj robe ili pružatelj usluga izjavi da se o nekoj standardnoj odredbi pojedinačno pregovaralo, teret dokaza je na njemu (članak 3. stavak 2.).

10. Sud Europske unije u presudi od 3. rujna 2020. (spojeni predmeti C-84/19, - Profi Credit Polska SA protiv QJ, predmet C-222/19 – BW protiv DR, C-252/19 QL protiv CG) po zahtjevu za prethodnu odluku, vezano za primjenu članka 3. Direktive 93/13 navodi: - "... potrošač mora biti u mogućnosti provjeriti da ne postoji preklapanje među različitim naknadama ili među uslugama za koje se one naplaćuju (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 43.)" - točka 52. obrazloženja, - "...radi osiguranja široke zaštite potrošača, zakonodavac Unije u članku 3. točki (g) navedene direktive odlučio se za široku definiciju pojma „ukupni troškovi kredita za potrošača”, na način da oni obuhvaćaju troškove, uključujući i kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu, koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika (presuda od 26. ožujka 2020., Mikrokasa i Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, t. 39. i navedena sudska praksa)" - točka 53. obrazloženja, "... kad je riječ o ispitivanju postojanja znatnije neravnoteže stvorene odredbama kojima se na teret potrošača prebacuju troškovi različiti od kamata, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane. Naime, Sud je već presudio da znatnija neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju ili pak u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena nacionalnim pravilima (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 51.)" - točka 92. obrazloženja.

11. Sagledavajući predmetni spor u navedenom kontekstu, na temelju nespornih činjenica, materijalnih dokaza u spisu (Ugovor o kreditu (str. 6-15 spisa), nespornog priznanja tuženika o visini naplaćenih naknada i iskaza tužitelja, odredbe članka 6. st. 1 i članka 8. st. 2. Ugovora o kreditu po ocjeni suda su nepoštene, a time i nišetne

iz razloga što se radi o odredbama ugovora koje je unaprijed formulirao tuženik (kreditor), o kojoj ugovorne strane nisu pregovarale i na koje tužitelj kao potrošač nije mogao utjecati.

Ispitivanje znatnije neravnoteže ne može se ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane i da znatnija neravnoteža, što jest slučaj u predmetnom sporu, može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju.

12. Pored činjenice da je Ugovor o kreditu unaprijed formulirao tuženik na način da je u članku 6 st. 1 naveo da je naknada a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga 0,80% jednokratno unaprijed. U čl. 6. st. 1. nadalje stoji da korisnik kredita ovlašćuje banku da u svakom trenutku bez ikakvog daljeg pitanja ili suglasnosti s njegove strane može teretiti njegovu partiju kredita za sve troškove koje ima banka a vezano uz njegove obveze zadržavanja police osiguranja, nove procjene založnih pokretnina, nekretnina, pribavljanje novih z.k. izvadaka kao i druge slične troškove koje ima banka kod kontrole i vođenja kredita.

Tako određene naknade i to jednokratna unaprijed prilikom realizacije kredita u iznosu od 0,80% bez navođenja od kojeg iznosa, no uz naznaku da se određuje prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga a bez navođenja kojih. U istom čl. 6. st. 1. Ugovora od 2.3.2005., stoji naznaka da korisnik kredita ovlašćuje banku da u svakom trenutku može bez ikakvog daljeg pitanja ili suglasnosti u budućnosti teretiti njegovu partiju kredita za sve troškove koje ima banka je naznačena suglasnost koja dovodi korisnika kredita u neravnopravan položaj jer se isti odriče prava da ga banka obavijesti o svakom trošku kojeg u budućnosti ima banka a koji može teretiti njegovu kreditnu partiju bez da korisnik kredita za isto zna ili da za isto da suglasnost. Jednokratni iznos naknade koji je utužen u ovom predmetu u iznosu od 237,15€ obuhvaća sve naknade povezane sa odobrenim kreditom koje se plaćaju Kreditoru kod odobrenja kredita, time a se o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva nije pojedinačno pregovaralo, a što potvrđuje i tužitelj u svom iskazu. Tužena strana tvrdi suprotno i na njoj je teret dokazivanja da tijekom predmetnog postupka objasnio na što se s obzirom na odredbu članka 6. st. 1. Ugovora, jednokratna naknada u utuženom iznosu odnosi. Prema navodu iz čl. 6. st. 1. Ugovora, ista se odnosi za obavljanje bankarskih usluga, time da nije poznato kojim kriterijem se kreditor ovdje tuženik rukovodio kad ju je odredio sa iznosom od 0,80% jednokratno i unaprijed. Nejasno je koje su to naknade za obavljanje bankarskih usluga i kojih, a koje su naplaćene tužitelju kao korisniku kredita, kao i to kako i kada ih je prezentirao tuženik korisniku kredita, ovdje tužitelju, na temelju kojih okolnosti i kada je tužitelj mogao znati.

13. Sud smatra da je odredba čl. 6. st.1. Ugovora o kreditu, nepoštena, a time i ništetna. Iz istog razloga nepoštena je a time i ništetna odredba čl. 8. st. 2. jer niti o njoj tuženik raspravljao sa tužiteljem niti je tužitelj mogao utjecati na sadržaj iste.

Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju (članak 323. stavak 1. Zakonom o obveznim odnosima /Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., u daljnjem tekstu: ZOO-a/), a što znači da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno

o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštена (spojeni predmeti Suda Europske unije C-154/2015., C-307/2015 i C308/2015 u kojima su utvrđena i definirana pravila vezano za Direktivu 93/13/ EEZ).

14. Kako je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja kao potrošača jer je u potrošačkom Ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada od 0,80% bez precizne naznake od kojeg iznosa je taj postotak, a najčešće se uzima od iznosa odobrenog kredita za obradu kreditnog zahtjeva, a o kojoj se ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo i koja kao takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača pa je zbog toga ta odredba nepoštена i ništetna. Kako je otpala osnova po kojoj je tuženik od tužitelja sa naplatio iznose utuženih naknada to je tuženik dužan vratiti tužitelju iste iznose (članak 1111. stavak 3. ZOO-a), odnosno protuvrijednost naplaćenih naknada od 1.786,77kn ulazne naknade te 2.674,93kn izlazne naknade protuvrijednost u eurima odnosno 237,15€ i 355,02€ - prema fiksnom tečaju - 7,53450 kuna za jedan euro s obzirom da je od 1. siječnja 2023. euro službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj (članak 13. stavak 1. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj /Narodne novine, broj: 55/2022./, točka II. stavak 1. i 2. Odluke o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj /Narodne novine, broj: 85/2022., u daljnjem tekstu: Odluka/) sa zateznim kamatama od stjecanja do isplate (članak 1115., članak 29. stavak 2., 7. i 8. ZOO-a), budući da je tuženik i prije obraćanja tužitelja imao razloga vjerovati da je stekao bez osnove predmetni iznose, a time bio i nesavjestan od dana stjecanja.

15. O stopi zatezne kamate za razdoblje od 1. siječnja 2023. do isplati odlučeno je na temelju odredbe članka 2. ZID ZOO-a/2022 (Narodne novine, broj: 114/2022.) i Uredbe o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 156/2022.), kojim je izmijenjena odredba članka 29. stavka 2., tako što je propisano da se stopa zateznih kamata na odnose iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava određuje se, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena, a u ostalim odnosima za tri postotnih poena, koja izmijenjena odredba se primjenjuje od 1. siječnja 2023. (članak 5. ZID ZOO-a/2022), kada je euro postao službene valute u Republici Hrvatskoj (točka II. stavak 1. Odluke). Poslovni broj 34 GŽ-2781/2022-2 7

16. Prigovor zastare potraživanja restitucijskim zahtjevom istaknut po tuženiku u odgovoru na tužbu nije osnovan, budući daje u predmetnoj parnici utvrđena ništetnom odredba članka 6.1. i čl. 8.2. Ugovora o kreditu od 2.3.2005., sklopljenog između Slavonske banke d.d., pravnog prednika tuženika kao kreditora i tužitelja kao korisnika kredita. Rok zastare od pet godina radi isplate primljenog na temelju ništetne odredbe ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske - Izvodi iz Zapisnika broj Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020. i broj Su-IV33/2022-2 31. siječnja 2022.).

17. Navedeno tumačenje početka roka zastare je i u duhu europskog prava, odnosno presude Suda Europske unije broj C-485/19 od 22. travnja 2021. (LH protiv Profi Credit Slovakia s. r. o.) u kojoj se između ostalog navodi: "... obveza država članica da osiguraju učinkovitost prava koja osobe izvode iz prava Unije, među ostalim, za prava

koja proizlaze iz Direktive 93/13, podrazumijeva zahtjev djelotvorne sudske zaštite, također uspostavljen člankom 47. Povelje, koji vrijedi osobito u pogledu postupovnih pravila za tužbe koje se temelje na takvim pravima (vidjeti u tom pogledu presude od 17. srpnja 2014., Sánchez Morcillo i Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, t. 35. i od 31. svibnja 2018., Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, t. 49.)" - točka 54. obrazloženja, "... na tužbu za utvrđivanje restitucijskih učinaka tog utvrđenja primjenjuje se rok zastare, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti (vidjeti u tom smislu presude od 9. srpnja 2020., Raiffeisen Bank i BRD Groupe Société Générale, C-698/18 i C-699/18, EU:C:2020:537, t. 58., i od 16. srpnja 2020., Caixabank i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 i C-259/19, EU:C:2020:578, t. 84.)" - točka 58. obrazloženja, "... načelo djelotvornosti treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se propisuje da se na tužbu koju podnosi potrošač radi povrata neopravdano plaćenih iznosa na temelju nepoštenih odredaba u smislu Direktive 93/13 ili odredaba protivnih zahtjevima iz Direktive 2008/48 primjenjuje rok zastare ... koji počinje teći od dana kada je došlo do stjecanja bez osnove." - točka 66. obrazloženja, "... obveza usklađenog tumačenja ograničena općim načelima prava, među ostalim, načelom pravne sigurnosti, u smislu da ne može služiti kao temelj contra legem tumačenja nacionalnog prava, nacionalni sudovi, uključujući one koji odlučuju u posljednjem stupnju, moraju ipak, prema potrebi, izmijeniti ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije spojivo s ciljevima direktive (vidjeti u tom smislu presude od 5. rujna 2019., Pohotovost, C-331/18, EU:C:2019:665, t. 56. i od 5. ožujka 2020., OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, t. 43. i 45.)" - točka 73. obrazloženja.

18. Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 6. stavka 1. i st. 8. st. 2 Ugovora o kreditu od 2.3.2005. koja glase kako je navedeno u točkama I. i III. Izreke tužbenog zahtjeva te isplate utuženih iznosa naplaćenih na ime ništetnih odredbi ugovora.

U postupku je utvrđeno i nije sporno: - da su 2.3.2005. tužitelj kao korisnik kredita i pravni prednik tuženika - Slavonska banka d.d. Osijek - kao kreditor sklopili Ugovor o namjenskom kreditu kojim je kreditor stavio tužitelju na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 51.000,00 CHF po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Hrvatske narodne banke važeće na dan korištenja kredita, - da je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje platiti naknadu, a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja trenutačno iznosi 0,80% jednokratno, unaprijed (članka 6. stavak 1.), da je ugovorena naknada prema čl. 8. st. 2 Ugovora u slučaju prijevremene otplate i zatvaranja kredita, da je kredit odobren za adaptaciju kuće tužitelja.

Sporno je među strankama je li odredba kojom je ugovoreno plaćanje jednokratnih troškova obrade kredita u visini 0,80% sadržana u članku 6. stavku 1. i naknada vezano za prijevremeno zatvaranje kredita iz čl. 8. st. 2 Ugovora o kreditu, ništetne. Sporna je i visina navedenih naknada. Pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima normativno je regulirano prije svega Zakonom o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. – dalje: ZZZP). Člankom 59. ZZZP propisano je: "Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito (...) odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti (...)." Člankom 81. stavkom 1. ZZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima

i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Člankom 84. ZZP je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Stoga nadzor nepoštenosti može biti ograničen u skladu s navedenim člankom 84. ZZP samo ako se odredba kojom se od potrošača zahtijeva plaćanje naknade za obradu kredita odnosi na neku od dviju u tom članku navedenih kategorija. Ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "predmet ugovora" trebaju se shvatiti kao one odredbe koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Točan doseg pojmova "predmet ugovora" i "cijena" u smislu članka 84. ZZP ne mogu se odrediti pojmom "ukupni troškovi kredita za potrošača" pa se naknada za obradu i odobrenje kredita ne može smatrati bitnom činidbom ugovora o kreditu samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Uzimajući u obzir prirodu predmetnog ugovora te njegov pravni i činjenični kontekst, imajući na umu da je riječ o dugoročnom kreditu s promjenjivom redovnom kamatnom stopom kao i činjenici da je riječ o obvezi koja se plaća prije korištenja kredita, prema pravnom shvaćanju ovog suda, nije riječ o odredbi koja utvrđuje bitnu činidbu korisnika kredita, niti je riječ o elementu ugovora o kreditu koji definira bit tog ugovornog odnosa. Osim toga, tekst članka 84. ZZP treba tumačiti na način da se druga kategorija odredbi, čija se eventualno nepoštena priroda ne može ocijeniti ("cijena"), odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjeri te primjerenosti. Ugovorne odredbe o naknadi koju potrošač duguje davatelju kredita ili koje utječu na stvarnu cijenu koju potrošač mora potonjem platiti stoga načelno nisu obuhvaćene tom drugom kategorijom odredbi, osim u pogledu pitanja je li iznos ugovorom utanačene naknade ili cijene u skladu s uslugom koju je tuženi kreditor zauzvat pružio. Međutim, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za obradu i odobrenje kredita i naknade za prijevremeno zatvaranje kredita ne tiče odnosa između iznosa naknade za obradu i odobrenje kredita i prijevremeno zatvaranje kredita te zauzvat pruženih usluga. Imajući na umu sve navedeno, odredbe članka 6. stavka 1. i članka 8. st. 2. Ugovora o kreditu nisu izuzete iz ocjene poštenosti. U okviru te ocjene, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovao s tužiteljicom, mogao razumno očekivati da bi takva ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorna odredba članka 6. stavka 1. i članka 8. st.

2. Ugovora ne sadrže nikakve podataka o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se ona odnosi, ne može se zaključiti da je tuženik mogao razumno očekivati da bi tužitelj pristao na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane (0,80%). Naime, značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je, na temelju primjenjivih zakonskih odredbi, stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima. Odredbe članaka 1021. do 1024. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18. - dalje: ZOO) ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita. Iako nije bilo zabranjeno, niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu i odobrenje kredita, nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužiteljice kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu. Prema odredbi članka 81. stavka 1. i 2. i članka 82. ZZZP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

19. Obzirom na naprijed iznijeto, valjalo je prije svega utvrditi jesu li stranke pregovarale oko naknade za obradu i prijevremenu otplatu kredita (članak 6. stavak 1. i članak 8. stavak 2. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužitelj imao utjecaj na sadržaj te odredbe Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužitelja Milana Marinović, te je izvršen uvid u Ugovor o kreditu od 2.3.2005.

Poklonjena je vjera iskazu saslušanog tužitelja koji je iskazao da mu bankarski službenik tuženika nije objasnio na što se točno odnosi trošak naknade za obradu i prijevremenu otplatu kredita i zašto iznosi baš toliko koliko je ista naknada iznosila.

Iz navedenog proizlazi da je banka sačinila pismeni ugovor o kreditu sukladno svojim uvjetima te tužitelj nije mogao utjecati na bilo koju odredbu predmetnog ugovora o kreditu pa tako i odredbe o ugovorenoj naknadi iz točke 6.1. i 8.2. ugovora.

Na temelju provedenih dokaza ovaj sud utvrđuje da se u odnosu na naknadu za obavljanje bankarskih usluga od 0,80% navedeno u čl.6.1. ugovora nije pojedinačno pregovaralo kao niti o odredbi čl. 8 st. 2. naknade koja se naplaćuje u slučaju prijevremene otplate kredita.

Iz predmetnih odredbi Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje prilikom isplate kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,80% vjerojatno iznosa kredita, a što nije niti precizno naznačeno.

Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da nije dokazano da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u pogledu naknade za obradu i naknade za prijevremenu otplatu kredita, već se radilo o uvjetima koje je odredio tuženik, a prosječni klijent mogao ih je uzeti ili ostaviti. Tužitelju je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbu ugovora kako bi mogao predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužitelj nije bio u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

20. Plaćanje troškova obrade kredita, uz to bez definiranja o kakvim se troškovima uopće radi, u visini od 0,80%, prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Predmetna odredba je transparenta u smislu članka 85. ZZP-a, jer je omogućavala tužitelju da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Budući se o odredbi članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane tuženika i tužitelj nije imao utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZZP-a nepoštena, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZZP-a. Slijedom navedenog ovaj sud je utvrdio ništetnim dio ugovorne odredbe iz članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu o jednokratnim troškovima visine naknade za obavljanje bankarskih usluga od 0,80% unaprijed a isto tako i u pogledu ugovorne odredbe iz čl. 8. st. 2 kod naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita.

21. Kako su odredbe ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena naknada za obradu kredita ništetne, to je tuženik sukladno odredbi članka 323. ZOO-a kojom je propisano da su u slučaju restitucijskog zahtjeva ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, dužan vratiti tužitelju ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom.

Članak 1115. ZOO, uređujući opseg vraćanja stečenog, određuje da, kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je stjecalac nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Pošto je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštene ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, te su te ugovorne odredbe nepoštene, a time i ništetne što rezultira time da je tuženik nepošten stjecatelj.

Tužitelj ima pravo zahtijevati zakonsku zateznu kamatu tekuću od dana plaćanja utuženih naknada.

Kako je tuženik utuženi iznos primio s obzirom na ugovornu odredbu koja je utvrđena ništetnom, to je, temeljem odredbe članka 1115. ZOO-a, dužan vratiti ga tužitelju zajedno s zakonskom zateznom kamatu tekuću od dana plaćanja te naknade. Visina stope zatezne kamate za razdoblje do 31. prosinca 2007. određena je sukladno odredbi članka 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 20/18.,

126/21., 156/22.) od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), a od 1. siječnja 2023. pa do isplate sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.).

22. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare je na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. U konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu, pa zastarni rok propisan člankom 225. ZOO-a od pet godina nije protekao.

23. Odluka o trošku tužitelja temelji se na odredbama članka 154. stavka 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22. i 114/22.) te Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 142/12., 103/14., 118/14., 107/15., 37/22., 138/23. - dalje: Tarifa), a prema vrijednosti predmeta spora od 592,17€.

Tužitelju je priznat trošak sastava tužbe u iznosu 100,00 eura (Tbr. 7. točka 1. Tarife), trošak sastava podneska od 1.7.2026. u iznosu 100,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife), pribava isprava za stranku u iznosu 50,00 eura (Tbr. 36. točka 3. Tarife), trošak pristupa na ročište 8.9.2026. u iznosu 100,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife) i trošak pristupa na ročište za objavu 18.9.2026. u iznosu 50,00 eura (Tbr. 9. točka 3. Tarife), što iznosi ukupno 400,00 eura na koji iznos tužitelju pripada PDV od 100,00 eura. Tužitelju pripada i trošak plaćene pristojbe na tužbu od 33,18 eura te trošak pristojbe na presudu od 60,00 eura, što zbrojeno daje iznos od 593,18 eura.

Na dosuđeni parnični trošak dosuđene su mu i zatezne kamate koje teku od dana presuđenja 18.9.2026. do isplate.

U Novoj Gradiški 18. rujna 2026.

S u d a c :

Željka Paunović

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 8 dana od dana objave iste na E oglasnoj ploči. Žalba se podnosi pisano ovom sudu u 3 istovjetna primjerka. Rok za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude računa se od dana primitka pisanog otpravka presude.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku povodom žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe čl. 370 ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DN-a:

1. Odvj. Robert Demo
2. Odvj. Branko Bulat

Broj zapisa: **9-3088d-5ba66**

Kontrolni broj: **01786-f19f0-f198c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Slavonskom Brodu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.